

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 1 kwietnia 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi oddalił powództwo Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. przeciwko E. B. o zapłatę kwoty 678,59 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód podnosząc następujące zarzuty:

- naruszenia art. 233 k.p.c. w zw. z art. 244 k.p.c. w zw. z art. 245 k.p.c., poprzez błędne przyjęcie, iż zawarcie umów ubezpieczenia OC winno zostać wykazane za pomocą dokumentów urzędowych lub prywatnych;

- naruszenie art. 233 k.p.c., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i dowolną, a nie swobodną ich ocenę, której wyraz stanowi odmowa przyznania mocy dowodowej kserokopiom polis ubezpieczeniowych (...) nr (...), która to ocena jest wyłączną przyczyną oddalenia powództwa, co jednoznacznie wskazuje na brak rozpoznania przez Sąd I instancji istoty sprawy;

- naruszenie art. 6 k.c. w zw. z art. art. 232 zd. 1 k.p.c., poprzez niewłaściwy rozkład ciężaru dowodu i błędne uznanie za nieudowodnione roszczeń dochodzonych przez stronę powodową z uwagi na brak przedłożenia polis nr (...) w oryginale lub ich kserokopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem, w sytuacji gdy strona powodowa złożyła kserokopie ww. polis do akt sprawy, czym należycie udowodniła istnienie i wysokość roszczenia;

- naruszenie art. 309 k.p.c., poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie przeprowadzenia dowodu z kserokopii polis ubezpieczeniowych (...) nr (...), które stanowią inny środek dowodowy, co jednoznacznie wskazuje

na brak rozpoznania przez Sąd I instancji istoty sprawy;

- naruszenie art. 232 zd. 2 k.p.c. i art. 241 k.p.c., poprzez zaniechanie przeprowadzenia postępowania dowodowego z urzędu w sytuacji, gdy zachodziło wysokie prawdopodobieństwo zasadności roszczenia strony powodowej dochodzonego w niniejszym postępowaniu, jak również zaniechania wezwania stron do złożenia dalszych wniosków dowodowych w sytuacji, gdy Sąd powziął wątpliwości co do okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy;

- naruszenie art. 229 k.p.c. i art. 230 k.p.c., poprzez ich niezastosowanie pomimo przyznania przez pozwanego faktu, iż był posiadaczem pojazdu marki O. (...) o nr rej. (...) oraz braku kwestionowania przez niego autentyczności przedłożonych przez stronę powodową polis nr (...) ani jego podpisu złożonego na polisie nr (...).

W konkluzji powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego; ewentualnie o jego zmianę poprzez zasądzenie od strony pozwanej na rzecz strony powodowej świadczenia zgodnie z żądaniami pozwu oraz zwrotu kosztów postępowania w I instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Skarżący wniósł ponadto o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz strony powodowej zwrotu kosztów postępowania w II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Ustalenia faktyczne, jak również ocena prawna przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia przez Sąd Rejonowy, znajdują pełną akceptację Sądu Okręgowego.

W pierwszej kolejności rozważenia wymagał najdalej idący zarzut nierozpoznania istoty sprawy.

Zarzut ten jest całkowicie chybiony. Do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wtedy, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy sąd zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie, np. sąd oddał powództwo z powodu przedawnienia roszczenia, które to stanowisko okazało się nietrafne, a nie rozpoznał jego podstawy. Podzielając zaprezentowane wyżej stanowisko, należy wskazać, że sytuacja taka w okolicznościach rozpoznawanej sprawy nie zachodzi. Wbrew zarzutom naruszenia prawa procesowego podniesionym w apelacji, Sąd Rejonowy przeprowadził wyczerpujące, a jednocześnie wystarczające postępowanie dowodowe na okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sporu.

Oceny tej nie zmienia odmowa przyznania przez Sąd I instancji mocy dowodowej złożonym przez powoda kserokopiom polis ubezpieczeniowych nr (...). Pozwany już w sprzeciwie od nakazu zapłaty zaprzeczył, aby zawierał z powodem w latach 2011 – 2012 jakiegokolwiek umowy i swoje stanowisko konsekwentnie podtrzymywał w toku całego postępowania. Tym samym pozwany zaprzeczył prawdziwości dokumentów, na które powołuje się powód, zanegował autentyczność podpisu na umowie z roku 2012 (przy braku ważnej umowy wtedy podpisanej nie było możliwości automatycznego wznowienia ubezpieczenia w roku 2013).

Zachodzi jednocześnie potrzeba wyjaśnienia, że w świetle przepisów k.p.c. i orzecznictwa Sądu Najwyższego przez dokument rozumie się jego oryginał, a wyjątki, kiedy oryginał może być zastąpiony przez odpis (kserokopię), określa ustawa. Niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. Mieści się ona w stosowanym w k.p.c. pojęciu odpisu (jako odwzorowanie oryginału) jednak poświadczenie jej zgodności z takim oryginałem mieści w sobie jednocześnie oświadczenie strony o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Zwykła odbitka ksero (to jest odbitka niepotwierdzona, niestanowiąca dokumentu) nie może zastąpić dokumentu, na którego bazie powstała. Stąd Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, iż powód mimo wynikającego z art. 6 k.c. obowiązku udowodnienia powoływanego faktu nie wykazał okoliczności, z których wywodzi swoje roszczenie. Godzi się w tym miejscu podkreślić, że zasadą postępowania cywilnego jest kontradiktoryjność, co wynika jasno z treści powołanego powyżej art. 6 k.c. oraz art. 232 k.p.c. Strona nie może liczyć na to, że Sąd zainicjuje przeprowadzenie dowodów, które mogłyby służyć poparciu jej twierdzeń. Działanie Sądu z urzędu może mieć charakter wyjątkowy, uzasadniony szczególnymi okolicznościami sprawy, zwłaszcza nierównowagą procesową stron, która w niniejszym przypadku jeśli zachodziła, to na korzyść powoda, działającego z pomocą profesjonalnego pełnomocnika.

Nie można podzielić również pozostałych zarzutów prawa procesowego, które w istocie stanowią próbę sanowania braku dostatecznej inicjatywy dowodowej po stronie powoda. Wbrew odmiennej ocenie skarżącego w niniejszej sprawie nie doszło do odwrócenia ciężaru dowodu, wobec czego bierność dowodowa pozwanego nie może wywoływać dla niego niekorzystnych skutków procesowych. Zresztą, pozwany odniósł się do twierdzeń powoda kwestionując roszczenie dochodzone pozwem co do zasady jak i co do wysokości. To interes powoda, jakim jest wygranie procesu, nakazywał podjąć wszelkie możliwe czynności procesowe w celu udowodnienia przedstawionych twierdzeń o faktach, czemu skarżący z przyczyn przedstawionych powyżej nie sprostał. Nieuzasadnione jest również oczekiwanie, by Sąd, z urzędu i przy braku stosownych wniosków dowodowych, miałby dopuszczać dowód z oryginału polisy, na którą powołuje się powód.

W tym stanie rzeczy trzeba uznać, że nie zachodzą jakiegokolwiek uchybienia procesowe, mające wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Wreszcie należało ustosunkować się do załączonej do apelacji, poświadczonej za zgodność z oryginałem kserokopii polisy nr (...) obejmującej ubezpieczeniem okres od dnia 26 marca 2012 roku do dnia 25 marca 2013 roku. Przede wszystkim przedmiotowy dowód jako złożony dopiero na etapie postępowania apelacyjnego podlega pominięciu w oparciu o art. 381 k.p.c. Strona powodowa nie wykazała bowiem istnienia przyczyn usprawiedliwiających w rozumieniu art. 381 k.p.c. potrzebę powołania dowodu dopiero przed Sądem drugiej instancji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, iż apelacja nie zawiera uzasadnionych zarzutów mogących podważyć stanowisko Sądu Rejonowego, a tym samym jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.